

In alinea 12 geeft Deenen een laatste reactie.

Vraag 6 **Op welke manier wordt de tekst hiermee afgesloten?** (1 punt)

Deenen

- A geeft een nieuw advies bij het probleem.
- B vat het probleem nog een keer kort samen.
- C waarschuwt opnieuw voor het probleem.
- D zwakt het probleem een beetje af.

Vraag 7 **Welke onderdelen van de tekst maken dat de tekst als betrouwbaar gezien kan worden? Kruis de TWEE juiste antwoorden aan in de tabel in de uitwerkbijlage.** (1 punt)

Hieronder staat een tip voor douchen. Deze tip komt van de website van Milieu Centraal, een organisatie die mensen helpt om duurzame keuzes te maken.

Douche 5 minuten. Neem een leuke douchetimer die je helpt herinneren om maximaal 5 minuten te douchen. Als je van 7,4 naar 5 minuten douchen gaat, bespaar je jaarlijks zo'n € 36 per persoon.

Vraag 8 **Bij welke alinea past deze tip het best?** (1 punt)

- A alinea 1
- B alinea 3
- C alinea 9
- D alinea 11

Tekst 2 Perenbomen als vervanging voor de verloren riffen van de Waddenzee?

Een tekst kan op verschillende manieren ingeleid worden, bijvoorbeeld door:

- 1 de tekst kort samen te vatten;
- 2 de uitkomsten uit recent onderzoek te noemen;
- 3 een deskundige bij het onderwerp te introduceren;
- 4 een vraag te stellen die belangrijk is voor de tekst;
- 5 het onderwerp van de tekst te beschrijven.

Vraag 9 **Op welke TWEE manieren wordt deze tekst ingeleid in de alinea's 1 en 2? Noteer de juiste TWEE nummers.** (1 punt)

In alinea 3 staat: “De bodem van de Waddenzee is nu min of meer een woestijn. Het hele ecosysteem is ingestort, alsof je de fundering onder een huis vandaan haalt.”

Vraag **10** Welk probleem bedoelt Dickson hier? (1 punt)

- A Door 150 jaar ziektes, visserij en baggerwerkzaamheden lijkt de bodem van de Waddenzee op een ingestort huis.
- B Door de instorting van het ecosysteem ziet de bodem van de Waddenzee er nu uit als een woestijn met ruïnes.
- C Door de verdwijning van veel natuurlijke riffen zijn er vrijwel geen zeedieren en planten meer op de bodem van de Waddenzee.
- D Door de verwoesting van de natuurlijke riffen zijn er veel minder grote vissen in de Waddenzee.

Vraag **11** Waarom zijn perenbomen geschikt als vervanging voor riffen? Gebruik voor je antwoord de informatie uit alinea 6. (1 punt)

- A Een piramidevorm van perenbomen is de sterkste manier om zo'n rif te bouwen.
- B Het is makkelijk om perenbomen vanaf een boot op de juiste plek in zee te laten zakken.
- C Perenbomen hebben een takkenstructuur waartussen vissen zich goed kunnen schuilhouden.
- D Perenbomen zijn een goedkoper alternatief dan kunstmatige riffen van metaal of beton.

Aan het einde van alinea 6 staat: “Vissen zijn geen snobs.”

Vraag **12** Wat bedoelt Dickson hiermee? (1 punt)

- A Vissen hebben geen vaste verstoppelkken.
- B Vissen hebben liever geen kunstmatig rif van beton.
- C Vissen houden niet zo van metalen structuren.
- D Vissen maakt het niets uit waarvan de riffen gemaakt zijn.

In alinea 1 en alinea 8 wordt gesproken over botervissen die aan dek om Dickson heen sprongen.

Vraag **13** Waarvan is dit een teken? (1 punt)

Dit is een teken dat

- A de botervissen makkelijk gevangen kunnen worden.
- B er door de perenbomen goede schuilplaatsen zijn voor de botervissen.
- C er in de perenbomen voor de botervissen te weinig voedsel is.
- D het leefgebied van de botervissen wordt verstoord door de perenbomen.

Vraag **14** **Wat is de functie van alinea 9 bij de alinea's 7 en 8?** (1 punt)

Alinea 9

- A geeft een oplossing voor het probleem in de alinea's 7 en 8.
- B is een verklaring voor de uitkomsten van het onderzoek in de alinea's 7 en 8.
- C voegt een nieuw deel toe aan de opsomming uit de alinea's 7 en 8.
- D vormt een uitwerking van de informatie in de alinea's 7 en 8.

Aan het begin van alinea 7 staat: "Voor zijn proefschrift onderzoekt Dickson onder meer of deze structuren inderdaad een goede basis kunnen vormen voor een rif waar wierden, schelpdieren en vissen in kunnen leven."

In de tekst worden resultaten genoemd waaruit blijkt dat perenbomen het als kunstmatig rif goed doen.

Vraag **15** **Kruis in de tabel in de uitwerkbijlage aan of de uitspraken JUIST of ONJUIST zijn.** (2 punten)

Vraag **16** **Waarom verwacht Dickson dat het geen probleem hoeft te zijn dat de perenbomen uiteindelijk vergaan?** (1 punt)

- A De biodiversiteit op de riffen is tegen die tijd al ruimschoots hersteld.
- B De bomen zullen op dat moment al op natuurlijke wijze vervangen zijn.
- C De minder gewenste dieren zullen dan wegblijven.
- D Het onderzoeksproject met de perenbomen is tegen die tijd afgerond.

Vraag **17** **Wat is de functie van alinea 11 ten opzichte van de rest van de tekst?** (1 punt)

Alinea 11

- A geeft een advies over het onderwerp.
- B geeft een conclusie.
- C is een samenvatting.
- D voegt een nieuw element toe.

Aan het einde van alinea 11 staat: "Hopelijk kunnen we (1) zo een deel van de schade die we (2) aan de biodiversiteit hebben aangericht weer terugdraaien."

In deze zin staat twee keer 'we'.

Vraag **18** **Wie worden bedoeld met 'we'?** (1 punt)

Kruis in de tabel in de uitwerkbijlage aan wie er met de eerste 'we' en wie er met de tweede 'we' bedoeld worden. Zet één kruisje per regel.

Vraag **19** **Wat is het belangrijkste doel van deze tekst?** (1 punt)

De tekst wil de lezer

- A informeren over de verschillende onderzoeken die Dickson heeft gedaan naar kunstmatige riffen.
- B informeren over de manier waarop en de mate waarin perenbomen een vervanging zijn voor verdwenen natuurlijke riffen in de Waddenzee.
- C overtuigen dat perenbomen een goede vervanging zijn voor verdwenen natuurlijke riffen in de Waddenzee.
- D overtuigen dat er geëxperimenteerd moet worden met kunstmatige riffen in de Waddenzee.

Tekst 3 Spup

Hieronder staan zes strategieën die reclamemakers kunnen gebruiken om je aan te zetten tot actie.

Vraag **20** **Welke TWEE strategieën gebruiken de makers van deze advertentie om je te verleiden tot het sponsoren van een Spup? Noteer de TWEE nummers van de juiste strategieën.** (1 punt)

- 1 Ze benadrukken de noodzaak van je deelname.
- 2 Ze geven een speciale aanbieding.
- 3 Ze gebruiken beroemdheden in de advertentie.
- 4 Ze gebruiken humor voor een positief gevoel.
- 5 Ze gebruiken vertederende afbeeldingen.
- 6 Ze spreken de lezer rechtstreeks aan.

Als je een pup sponsort, word je op de hoogte gehouden van de vorderingen.

Vraag **21** **Welk woord gebruiken de makers van de advertentie hiervoor?** (1 punt)

Vraag **22** **Welke informatie krijg je volgens de advertentie te zien als je de QR-code scant?** (1 punt)

- A hoe je het geld voor de pup over kunt maken naar KNGF
- B hoeveel pups er al gesponsord worden
- C welke pups er gesponsord kunnen worden
- D welke vorderingen de pup maakt die jij sponsort